

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1488/2564

พนักงานอัยการจังหวัดเชียงใหม่ โจทก์ นาย ธ. กับพวก จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.อ. มาตรา 265, ป.อ. มาตรา 268, ป.อ. มาตรา 341, ป.วิ.อ. มาตรา 2

ย่อ / หลักกฎหมาย

จำเลยที่ 1 กล่าวอ้างว่าสามารถติดต่อให้ผู้เสียหายทำบัตรประจำตัวประชาชนผู้มีสัญชาติไทยและให้ลูกน้องของผู้เสียหายถือบัตรประจำตัวผู้ไม่มีสถานะทางทะเบียนได้ เนื่องจากจำเลยที่ 1 รู้จักกับผู้ใหญ่บ้านและปลัดอำเภอ แต่ต้องเสียค่าดำเนินการ ผู้เสียหายหลงเชื่อส่งมอบเงินให้จำเลยที่ 1 โดยไม่ปรากฏว่าจำเลยที่ 1 ได้นำเงินไปให้แก่ผู้ใหญ่บ้านและปลัดอำเภอผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องในการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนและบัตรประจำตัวผู้ไม่มีสถานะทางทะเบียนให้กระทำการอันมิชอบด้วยหน้าที่โดยทุจริต ที่จำเลยที่ 1 กล่าวอ้างดังกล่าวก็เพื่อต้องการเงินจากผู้เสียหายเท่านั้น เมื่อผู้เสียหายนำหนังสือประกาศสำนักทะเบียนอำเภอเชียงใหม่ อนุมัติเพิ่มชื่อผู้เสียหายในทะเบียนบ้านไปติดต่อเพื่อขอทำบัตรประจำตัวประชาชนผู้มีสัญชาติไทยจึงทราบความจริงว่าเอกสารดังกล่าวเป็นเอกสารปลอม ถือไม่ได้ว่าผู้เสียหายมีส่วนร่วมก่อให้เกิดความผิดหรือเป็นผู้ใช้ให้จำเลยที่ 1 ไปกระทำความผิดอาญา ผู้เสียหายย่อมเป็นผู้เสียหายตามกฎหมายมีสิทธิร้องทุกข์ให้ดำเนินคดีแก่จำเลย 1 ในความผิดฐานฉ้อโกงได้

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยทั้งสองตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 58, 83, 91, 96, 264, 265, 268, 341 ให้จำเลยทั้งสองร่วมกันคืนเงิน 79,000 บาท ที่ยังไม่ได้คืนแก่ผู้เสียหาย และนำโทษจำคุกของจำเลยที่ 1 ที่รอการลงโทษไว้ในคดีดังกล่าวบวกเข้ากับโทษจำคุกของจำเลยที่ 1 จำเลยทั้งสองให้การปฏิเสธ แต่จำเลยที่ 1 รับว่าเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยในคดีที่โจทก์ขอให้บวกโทษศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยที่ 1 มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 268 วรรคแรก ประกอบมาตรา 265 จำคุก 2 ปี บวกโทษจำคุก 6 เดือน ที่รอการลงโทษไว้ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 1240/2559 ของศาลจังหวัดพะเยา ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 58 คงจำคุก 2 ปี 6 เดือน คำขอและข้อหาอื่นนอกจากนี้ให้ยก และให้ยกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ 2 โจทก์และจำเลยที่ 1 อุทธรณ์ โดยรองอธิบดีอัยการภาค 5 รักษาการในตำแหน่งอธิบดีอัยการ สำนักงานคดีศาลสูงภาค 5 ซึ่งได้รับมอบหมายจากอัยการสูงสุดรับรองให้โจทก์อุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง ศาลอุทธรณ์ภาค 5 พิพากษาแก้เป็นว่า จำเลยที่ 1 มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 341 ด้วยการกระทำของจำเลยที่ 1 เป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษฐานใช้เอกสารราชการปลอมตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 268 วรรคแรก ประกอบมาตรา 265 ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 นอกจากนี้ที่แก้ไขเป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น จำเลยที่ 1 ฎีกา โดยผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นอนุญาตให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงรับฟังได้ตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 5 ในส่วนที่จำเลยที่ 1 ไม่ได้ฎีกาโต้แย้งว่า นางสาวบัวฟอง ผู้เสียหายเป็นบุคคลสัญชาติลาว เข้ามาพักอาศัยอยู่ในประเทศไทยนานประมาณ 10 ปี ประกอบอาชีพค้าขายอาหาร ผู้เสียหายถือบัตรประจำตัวบุคคลผู้ไม่มีสถานะทางทะเบียน เมื่อวันที่

3 มีนาคม 2561 วันที่ 11 และ 18 เมษายน 2561 ผู้เสียหายโอนเงินเข้าบัญชีของนายอานนท์ รวมจำนวน 69,000 บาท ต่อมาผู้เสียหายได้รับหนังสือประกาศสำนักทะเบียนอำเภอเชียงใหม่ อนุมัติเพิ่มชื่อผู้เสียหายในทะเบียนบ้าน เมื่อผู้เสียหายนำไปติดต่อเพื่อขอทำ บัตรประจำตัวประชาชนผู้มีสัญชาติไทยจึงทราบหนังสือประกาศดังกล่าวเป็นเอกสารราชการปลอม มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยที่ 1 ว่า จำเลยที่ 1 กระทำความผิดฐานฉ้อโกงและใช้ เอกสารราชการปลอมตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 5 หรือไม่ เห็นว่า ข้อความสนทนาทาง แอปพลิเคชันไลน์ที่ใช้ชื่อว่า "ปลัดเชียงใหม่" และ "Thammachat" ต่างมีการส่งภาพถ่าย บัตรประจำตัวประชาชนและสมุดบัญชีของนายอานนท์ ให้ผู้เสียหายเพื่อให้โอนเงินค่าใช้จ่าย เข้าบัญชีดังกล่าว ทั้งยังปรากฏข้อความสนทนาทางแอปพลิเคชันไลน์ว่า วันที่ 3 พฤษภาคม 2561 ผู้เสียหายทวงถามให้จำเลยที่ 1 ชำระเงินค่าไถ่ถอนรถยนต์ที่นำมาจำนำแก่ผู้เสียหาย และวันที่ 4 พฤษภาคม 2561 มีการส่งภาพถ่ายหลักฐานการโอนเงินค่าไถ่ถอนรถยนต์จำนวน 23,000 บาท เข้าบัญชีของผู้เสียหาย โดยจำเลยที่ 1 เบิกความตอบคำถามค้านรับว่า ได้โอนเงินจำนวน 23,000 บาท ให้แก่ผู้เสียหายผ่านตู้เอทีเอ็ม เจือสมคำเบิกความของผู้เสียหายให้มีน้ำหนักรับฟังได้ว่า หลังจากผู้เสียหายตกลงให้จำเลยที่ 1 ช่วยเหลือเพื่อให้ผู้เสียหายซึ่งถือบัตรประจำตัวบุคคลผู้ไม่มี สถานะทางทะเบียน และลูกน้องอีก 3 คน ที่ยังไม่มียบัตรประจำตัวผู้ไม่มีสถานะทางทะเบียน เป็น บุคคลสัญชาติไทยถือบัตรประจำตัวประชาชนผู้มีสัญชาติไทย และถือบัตรประจำตัวบุคคลผู้ไม่มี สถานะทางทะเบียนตามที่จำเลยที่ 1 มาชักชวน จากนั้นผู้เสียหายกับจำเลยที่ 1 ติดต่อกันผ่านทาง แอปพลิเคชันไลน์ และจำเลยที่ 1 ได้รับเงินไปจากผู้เสียหายโดยผู้เสียหายหลงเชื่อว่าจำเลยที่ 1 จะ ดำเนินการออกบัตรประจำตัวประชาชนให้ผู้เสียหายและบัตรประจำตัวบุคคลผู้ไม่มีสถานะทาง ทะเบียนให้ลูกน้องของผู้เสียหายได้เนื่องจากจำเลยที่ 1 รู้จักกับผู้ใหญ่บ้านและปลัดอำเภอ ทั้งที่ จำเลยที่ 1 ไม่สามารถดำเนินการได้จริง อันเป็นการหลอกลวงผู้เสียหายและได้ไปซึ่งทรัพย์สินจากผู้เสียหาย การกระทำของจำเลยที่ 1 จึงเป็นความผิดฐานฉ้อโกง ส่วนความผิดฐานใช้ เอกสารราชการปลอมนั้น นอกจากจำเลยที่ 1 ส่งภาพถ่ายหนังสือประกาศสำนักทะเบียนอำเภอ เชียงใหม่ อนุมัติเพิ่มชื่อผู้เสียหายในทะเบียนบ้านให้ผู้เสียหายทางแอปพลิเคชันไลน์แล้ว ผู้เสียหาย ยังเบิกความยืนยันอีกว่า จำเลยที่ 1 เป็นผู้นำหนังสือประกาศสำนักทะเบียนอำเภอเชียงใหม่ อนุมัติ เพิ่มชื่อผู้เสียหายในทะเบียนบ้านมามอบให้ผู้เสียหายด้วยตนเอง การที่จำเลยที่ 1 นำหนังสือ ประกาศสำนักทะเบียนอำเภอเชียงใหม่ อนุมัติเพิ่มชื่อผู้เสียหายในทะเบียนบ้านมามอบให้ผู้เสียหาย โดยรู้อยู่แล้วว่าเอกสารดังกล่าวเป็นเอกสารปลอม จำเลยที่ 1 จึงมีความผิดฐานใช้เอกสารราชการ ปลอม อย่างไรก็ตามข้อเท็จจริงจากทางนำสืบของโจทก์คงได้ความว่า จำเลยที่ 1 กล่าวอ้างว่า สามารถติดต่อให้ผู้เสียหายทำบัตรประจำตัวประชาชนผู้มีสัญชาติไทยและให้ลูกน้องของผู้เสียหาย ถือบัตรประจำตัวผู้ไม่มีสถานะทางทะเบียนได้เนื่องจากจำเลยที่ 1 รู้จักกับผู้ใหญ่บ้านและ ปลัดอำเภอ แต่ต้องเสียเงินค่าดำเนินการ ผู้เสียหายหลงเชื่อจึงส่งมอบเงินให้แก่จำเลยที่ 1 โดยไม่ ปรากฏจากทางนำสืบของโจทก์และจำเลยที่ 1 ว่า จำเลยที่ 1 ได้นำเงินไปให้แก่ผู้ใหญ่บ้านและ ปลัดอำเภอผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องในการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนและบัตรประจำตัวผู้ไม่มี สถานะทางทะเบียนให้กระทำการอันมิชอบด้วยหน้าที่โดยทุจริต พฤติการณ์แห่งคดีเชื่อได้ว่าจำเลย ที่ 1 กล่าวอ้างเช่นนั้นต่อผู้เสียหายก็เพื่อต้องการเงินจากผู้เสียหายเท่านั้น เมื่อพิจารณาประกอบกับ การที่ผู้เสียหายนำหนังสือประกาศสำนักทะเบียนอำเภอเชียงใหม่ อนุมัติเพิ่มชื่อผู้เสียหายใน ทะเบียนบ้าน ไปติดต่อเพื่อขอทำบัตรประจำตัวประชาชนผู้มีสัญชาติไทยจึงทราบความจริงว่า

เอกสารดังกล่าวเป็นเอกสารปลอม ถือไม่ได้ว่าผู้เสียหายมีส่วนร่วมก่อให้เกิดความผิดหรือเป็นผู้ใช้ให้จำเลยที่ 1 ไปกระทำความผิดอาญา ผู้เสียหายย่อมเป็นผู้เสียหายตามกฎหมายมีสิทธิร้องทุกข์ให้ดำเนินคดีแก่จำเลยที่ 1 ในความผิดฐานฉ้อโกงได้ ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 5 พิพากษาว่าจำเลยที่ 1 กระทำความผิดฐานฉ้อโกงและใช้เอกสารราชการปลอมมานั้น ชอบแล้ว ฎีกาของจำเลยที่ 1 ฟังไม่ขึ้น อนึ่ง คดีนี้โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยที่ 1 ฐานฉ้อโกงตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 341 และขอให้จำเลยที่ 1 คืนเงินจำนวน 79,000 บาท แก่ผู้เสียหาย ศาลอุทธรณ์ภาค 5 ฟังข้อเท็จจริงว่าจำเลยที่ 1 กระทำความผิดฐานฉ้อโกงตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 341 แต่ไม่วินิจฉัยตามคำขอให้คืนเงินของโจทก์ เป็นการไม่ชอบ ศาลฎีกาเห็นสมควรแก้ไขเสียให้ถูกต้อง พิพากษาแก้เป็นว่า ให้จำเลยที่ 1 คืนเงินจำนวน 79,000 บาท แก่ผู้เสียหายด้วย นอกจากนี้แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 5

องค์คณะ

อุทัย โสภานิธิ · ภาณุวัฒน์ สุระพันธุ์ · วินัย เรืองศรี

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/1488/2564>